

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo frankovati.
Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

S prilogo „Domoljub“ za koroške naročnike.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)
Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvo „Mira“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 1. septembra 1904.

Štev. 35.

Pozor! — Slovenska društva — Pozor!

Že sedaj naznanjamo, da bo v nedeljo dné 18. septembra t. l. na Velikem Strmecu nad Vrbo vsekoroški mladeniški shod, ki se bo pečal z veleimenitno nalogo, katero si stavljajo naša nepolitična društva: „Kako skrbeti za doraščajočo mladino“, kar se bo razpravljalo v štirih temeljnih govorih. Predavali bodo najboljši govorniki naši. Natančne vsporede bomo razposlali pravočasno. Na tem shodu bodo nastopili tudi mladeniči-govorniki iz posameznih društev. Vam, ki je mladina izročena v varstvo in pouk, očetje in gospodarji — in ti mladina, naša dika, naš up in ponos, prihitite trumoma na ta veličastni shod! Prosimo tudi rodoljube iz sosednih slovenskih dežel, da bi nas počastili v obilnem številu!

Koroški pododbor „krščansko-socijalne Zveze“.

Zadnje ljudsko štetje na Koroškem.

Praška „Politik“ je objavila sledeči članek iz Koroškega: Znano je kako se je postopalo pri zadnjem ljudskem štetju v letu 1900. posebno na Koroškem, kjer so vsled stroge „objektivnosti“ (nepripravnosti) štetev izvršujočih komisarjev brez sledu izginili tisoči Slovencev, število Nemcev pa je silno narastlo. Primerjajmo le številkje iz leta 1890. z onimi iz l. 1900., in takoj vidimo, s kakšnimi nenaravnimi sredstvi se je ravnalo in kaj je stroga „nepripravnost“ c. kr. okrajnih glavarjev in štetjujočih komisarjev počela, da se je dosegel takšen rezultat (izid). To so naravnost umotvori umetnega spreobračanja, katerih ni treba biti sram nobenega čarovnika. Zelo zanimivo je v tem oziru celovško okrajno glavarstvo, kjer je bilo v l. 1890. 37.977 Nemcev in 26.387 Slovencev, v l. 1900. pa 44.034 (+ 6057) Nemcev in 20.904 (— 5423) Slovencev. V dopisu, v katerem tamošnji c. kr. okrajni glavar povdarja velikanski prirastek nemškega prebivalstva, se omenjajo tudi sredstva, katera rabi vlada, da

pospešuje ponemčevanje slovenskega ljudstva. Tu se glasi dobesedno: „Ne smemo spregledati vpliva izvrstnih utrakvističnih šol na Koroškem, ki na željo (— prav dobro) tujajšnjih Slovencev njim priliko ponudijo, da se priučijo nemščine.“ (Tako je poročal znani prijatelj Slovencev baron Mac Nevin. Op. uredn.) Iz tega se vidi, da so pri vsakem, ki je priznal, da zna nemški, upisali nemški občevalni jezik. Okrajni glavar slavi s svojimi pripombami o umetnem zmanjšanju slovenskega prebivalstva to zmanjševanje kot uspeh svoje vlade ter navaja kot sredstva za to „izvrstne utrakvistične šole“. O drugih sredstvih, ki so jih rabili, molči.

C. kr. okrajni glavar v Beljaku, Hans Schuster, poroča „zmagoslavno“ o ljudski štetvi: „Posebno pomenljiva prikazen je nazadovanje slovenskega prebivalstva na korist nemškemu, katero (nazadovanje) znaša 4/6 odstotkov. Dočim smo šteli l. 1890. 60/4 odstotkov Nemcev in 36/8 odstotkov Slovencev, pripada po novi štetvi 65 odstotkov Nemcem in 32/2 odstotkov Slovincem. Bog obvari, da bi pripisovali kako krivdo števil izvršujočim komisarjem, obratno se sme reči, da ti komisarji v slovenskih občinah pri vpisovanju nemškega občevalnega jezika niso bili posebno strogi, in marsikateri rojen Nemec se je dal vpisati s slovenskim občevalnim jezikom.“ Iz teh opomb okrajnega glavarja, katere še bolj jasno kažejo uspehe umetnega zmanjševanja slovenskega prebivalstva, se razvidi, da se je tudi na Koroškem ravnalo po pravih hakatizma in da se je ljudem, ki se čutijo Slovence, prigovarjalo, da so po rodu Nemci, in morajo torej priznati nemški občevalni jezik. Tudi beljaški okrajni glavar hvali ponemčevalno moč ljudskih šol in piše: „Ker se slovenski občevalni jezik po celi deželi zmanjšuje, se mora to nazadovanje pripisovati šolam v katerih se temu ljudstvu priljubi nemški jezik in ga potem tudi pri svojih opravih kot koristnega govori.“ S temi besedami hoče na vsak način zagovarjati komisarje, kateri so slovenske prebivalce kar v množicah silili k nemškemu občevalnemu jeziku. To je baje storila šola! Ali takih uspehov šola vendar ne more imeti, da bi vsi prebivalci jedne občine, ki so se v l. 1890. šteli za Slovence, naenkrat brez vsakega zunanjšega povoda napovedali nemški občevalni jezik. (Dalje prihodnjič.)

Organizacija nepolitičnih društev na Koroškem.

II.

Najvažnejši in pa tudi najtežavnejši posel si je izbral odbor nepol. društev s tem, da bo skrbel za govore in govornike. Pa to je tudi najbolj potrebno. Saj naša društva spé ali hirajo skoro samo zaradi tega, ker ne morejo dobiti pravih govornikov.

Novo izvoljeni odbor bo skušal zmožne talente poiskati, zbirati ter jih zapisati v poseben zapisnik.

Olikani rodoljubi, posebno tisti, kateri so obiskovali višje šole, ter imajo tudi sredstva pri rokah, temeljiteje se pečati s tem ali onim vprašanjem, se bodo naprosili, da nam pomagajo, sodelujejo.

Odbor bo razdelil vso tvarino, katera tvori splošno izobrazbo človeka sedanjega časa, in katera je še posebej potrebna koroškim Slovincem, posebno mladini, v posamezna vprašanja. In ta vprašanja se bodo poslala posameznim rodoljubom, da jih rešijo kolikor mogoče stvarno, zanimivo in poljudno. Naprošeni gospodje naj bi rešili vprašanja pismeno, ter jih poslali ali vsaj naznanili sedanjemu odboru. Za sedaj enkrat se bo sestavilo 30 do 40 vprašanj, oziroma poljudno-znanstvenih razprav ali govorov.

Posamezna društva bodo dobila poseben imenik člankov in govornikov. Izberejo si potem lahko, kar jim najbolj dopade, in kar je potrebno za dotično društvo. Odbor bo potem posredoval z gosp. govornikom. Če more, naj pride sam predavati svoj govor, če ne, pa naj ga pravočasno pošlje društvu, ki ga potem izroči sposobnemu udu, na pr. nadarjenemu mladeniču, ki se ga nauči in predava. Koliko koristi bo zrastle iz tega!

Število govorov oziroma pisanih razprav bo seveda leto za letom rastlo. Posamezna društva tudi lahko poročajo srednjemu odboru, o čem bi rada imela predavanja. Odbor se bo potem že potrudil, da dobi za to pravi vir in pravo moč.

Posebno dobro sestavljeni govori bi se tudi objavljali v „Mir“-u ali v posebnih malih podučnih bukvicah v velikosti in ceni enakih na pr. Haderlapovim „Koroškim bukvi-

„proste glasove“, ki pravite, da ste omikani in znate več, ko hruške peč, kako bo storilo to drugo slovensko ljudstvo, ki ni omikano. Menda zato, ker se omikuje samo v nemških false utrakvističnih šolah. Mi se moramo vendar držati strogega reda, drugače smo izgubljeni. V bodoče tedaj za take slučaje le lepo ali h Lacknerju ali pa h Doberniku, klobuk pod pazduho, marelo v kot, lase poravnaj, pa potrkaj; in ko prideš notri reci: „Tud en tak“. Drugo se bo potem vse prav razvozljalo, samo glej, da med tem po slovensko ne kihneš, drugače si izgubljen za večno, ali se pa zapiši v luterš vero, potem si spet rešen.

Zaradi zadnjega podjetja bi se pa bolj vspešno moral obrniti na svojega drugega prirčnega prijatelja „Koroški tednik“ ali „Kärntner Wochenblatt“. Ta se oglašja enkrat na teden; zakaj samo enkrat, ni znano, ali pravijo, da je že bolj glas zgubil in težko govori, misli se tudi, da zaradi tega, ker mu drugi „glasovi“ sem in tja sapo zapirajo, zato pa tudi včas po teh mahne z loparjem. Spet drugi pravijo, da se bavi s statistiko odpadanja in pripadanja. On namreč natanko šteje tiste poštene ovčice, ki so značajno zapustile vero svojih očetov, in „stramm“ pristopijo potem — kamor kdo hoče. Naša čreda seveda take „štramarje“ izgubi in za njimi žaluje, una čreda pa po svoji vrednosti take „štramarje“ z velikim veseljem sprejme, ako morebiti spet kam drugam ne prestopijo. Ta „Wochenblatt“ pravi tudi, da mora biti „vse nemško“. Vidiš, nikar se ne poteguj več za svoje pravice, slovenski Korošec, kaj boš prazno slamo mlatil, „Tednika“ vprašaj, naredi tako, kakor pri „prostih glasovih“, tukaj moraš tudi še poklekniti, palico seboj pri-

nesi, in pridi v enih samih hlačah. Vse drugo se bo dobro izteplelo.

Tretji tvoj prijatelj pa je „Beljaški časnik“ ali „Villacher Zeitung“. Ta prežvekuje dvakrat na teden to, kar sta že prejšnja dva ali kar drugi niso hoteli. Vendar moramo biti tudi tej „zajtungi“ koroški Slovenci prav po pasje ponižno hvaležni, da tudi ona po svojem velikanskem vplivu po vsem okroglem svetu tako očetovsko skrbi za naš slovenski blagor s tem, da blagovolji tudi ona včas nam pokazati pravo pot in opozoriti druge zemljane, kako kriva so naša hrbtišča, kako ponižna in mehka naša plečišča, in kako daleč še naša grobišča, — ako se oklonimo njihovega modrega svetu in rečemo s tako imenovanim novopečenim ljudstvom z „Windischgerman“ na Koroškem: „Jaz sem Slovenec, ali nemškega mišljenja“. In to je dober svet, dragi rojaki, teh naših treh ljubih koroških modrijanov. Da pokažeš možá, ako prideš po svetu, delaj tako: Če prideš v turško mešejo, reci: jaz sem kristjan pa turške vere mišljenja. Če prideš iz Beljaka v Celovec reci: Jaz sem Beljačan, pa Celovškega mišljenja; nasprotno reci: Jaz sem Celovčan pa Beljaškega mišljenja. Dalje reci: Jaz sem Korošec, pa sem Kitajskega mišljenja; jaz sem Janez, ker ste pa tukaj vsi Urhi, sem pa Uršjega mišljenja. Jaz sem gospodar, sem pa hlapčevskega mišljenja; jaz sem zdravnik, pa sem mersarskega mišljenja; jaz imam samo ene hlače, pa če hočejo oni sem takega mišljenja, da jim še te slečem, itd. Vidiš in tvoji dobrotljivi omenjeni prijatelji bodo vzdignili zmagonosno glave in rekli: To je mož, ta skrbi za svoj blagor, ki tako dela kakor mu mi svetujemo. Misli pa si bo in se

Podlistek.

Barigeljc II. o naših prijateljih.

Nam Slovincem na Koroškem se še ne sanja, kake in koliko dobrih prijateljev imamo med našimi sodeželani Nemci, ali bolje rečeno med nemškutarji in pritepenimi Nemci. Ti so pripravljeni žrtvovati samega sebe vsaki trenotek za naš dušni in telesni blagor. Ker tako presukani še vendar niso, da bi naše uboge duše posamezno odvrčali od nam pretečih različnih slovanskih nevarnostij, zato imajo ti naši prirčni prijatelji svoja glasila, katerih so nekatera: „Prosti glasovi“ ali „Freie Stimmen“ v Celovcu ali „Klagenfurt“. Ti „glasovi“ se „prosto“ oglašajo vsaki teden dvakrat, in to, kar vselej povejo, je vse „prosto“, moreš verjeti ali ne, zato ker so od „freiheitlich“ stranke. To je tako. Tem „glasovom“ namreč je vse prosto, tebi je pa samo takrat prosto, recimo n. pr. slovensko govoriti, kedar te ti glasovi oprostijo in si prej njih gospode poprašal za dovoljenje. Zato je popolnoma nerazumljivo, kako je mogoče — kakor se ti „prosti glasovi“ pritožujejo — da si upajo slovenski benediktinci v Celovcu doma vse slovensko govoriti; dalje bi človek kar s kože skočil in tak bežal okoli zemlje, ko sliši pritožbo, da si Slovenci upajo na železniških postajah zahtevati vozne listke slovenski, — in ne eni ne drugi ne gredó vprašat za dovoljenje v Celovec, v Fröhlichgasse 16. Gospodje, kaj pa počenjate? Če že vi nečete hoditi po dovoljenja za take stvari v Fröhlichgasse 16 in poslušati te za vas preskrbne in lepe

cam". Tudi glavni odbor, „Zveza“ v Ljubljani, nam bo v tem mogla precej pomagati.

Snovi za govore bodo v kratkem določene ter poslani za požrtvovalnim rodoljubom v izpeljavo in obdelovanje.

Dobro vemo, da tu označeno delo ne pojde tako lahko in gladko izpod rok; dobro vemo, da bomo pri razpošiljanju vprašanj naleteli včasih tudi na nepravice, toda enkrat moramo nekaj začeti.

Prepričani smo, da je mnogo, mnogo rodoljubov, ki se nočejo kazati v javnosti, ki ne ljubijo shodov in zborovanj, ki se boje javne kritike in nasprotnikov ter časnikov, toda v srcu pa jim vendar gori ogenj in ljubezen do národa, do mladine. In ta ljubezen jih bo gnala; vsedli se bodo, listali po knjigah ter pisali, delali za rod — doma za mizo. V to pomozi Bog!

Vojska med Rusi in Japonci.

Nestrpno pričakuje celi svet, kaj bo s Port Arturjem. Že dne 16. julija so Japonci s skrajno obupnimi napadi poizkušali vzeti trdnjavo. Na tisoče Japoncev je padlo. Rusi so odbili pet navalov s tako silo, da so Japonci v divjem begu pometali od sebe puške in opravo. Imeli so 7000 mrtvih in ranjencev. Japonci so 27. julija štirikrat zamenali napadljive trdnjave utrdb, ko je bil 20. julija njihov poizkus, z nenadnim napadom zavzeti trdnjavo, odbit. Proti 13. ruskemu polku se je navalilo 60.000 Japoncev, a polk je stal kot en mož in je z bajoneti pregnal dvanajstkrat močnejšega sovražnika. Ta dan so Japonci zgubili 10.000 mož. Od omenjenega dne naprej so se naskoki vedno ponavljali; toda kljub temu so japonski vspehi neznamitni. Najbolj se branijo Rusi s podzemeljskimi podkopi, napolujenimi z minami in zemskimi torpedi, katere je iznašel hrvaški ritmojster Zubović. Ako Japonci pridejo na take podkope, potem Rusi iste s pomočjo elektrike zažgejo in tisoči Japoncev gredo v zrak. Tako ima prav general Fok, ki je izjavil, da če tudi pade Port Artur, bo japonska armada pri tem poizkusu izkpravela. In v resnici so Japonci že do sedaj izgubili pred Port Arturjem skupaj 75.000 mož. Vsled tega je japonska armada izgubila pogum. Dne 28. avgusta je padlo zopet silno mnogo Japoncev. Tudi jim manjka živeža, med tem ko ga imajo v trdnjavi še dovolj. Generala Steslja je imenoval car svojim generalnim pribojnikom: Rusi so dobili še večji pogum.

Bojne ladije, ki so vdrle, kakor smo že zadnjič omenili, iz portarturske luke, so nekatere priplule poškodovane v nepristranska pristanišča, kjer so jih razorožili in se ne smejo boja več udeležiti, druge so se povrile v Port Artur. Sklenilo se je s poškodovanimi ladjami zapreti vhod v pristanišče, topove pa spraviti na utrdb. Eno ladijo so Rusi zgubili v pomorski bitki, namreč „Novik“; na „Rjuriku“ je našlo smrt 812 Rusov. Ko se je vračal admiral Jesen v Vladivostok, po bitki dne 16. avg., ga je vse vladivostoško prebivalstvo nestrpno pričakovalo. Neskončno vrsto ranjencev so prinesli na suho. K tej priči je došel v pristanišče admiral Skrydlov, ki je toplo zahvaljeval moštvo za hrabrost v bitki. Krovi ladij so bili že pomiti, in le tu in tam je madež belega apna kazal, kjer so prej bile

smejal v pest: To je človek, ali je ovčjega mišljenja, on je zato, da je tepen in meni služi.

Spoštuj, prijatelj, tedaj najprej sam sebe in drugi te bodo spoštovali.

Smešničar.

* Bavarec in Prus sta se prepirala o vojaških zadevah. Slednjič reče Prus: „No, povej mi, kako močna je pri vas ena kompanija?“ (Koliko mož šteje.) Bavarec je pa drugače razumel; dal je Prusu tako zausnico, da je tisti na tla padel, potem pa je rekel: „Tako močen je en mož, zdaj pa sam izračuni, kako močna je cela kompanija.“

* Osveta. „Pomisli, dragi prijatelj, včeraj sem o društvu . . . rekel očitno, da je sestavljeno iz samih oslov, in danes berem v časnikih, da so me enoglasno izvolili za častnega uda!“

* Premetena dečka. Dva mizarska učenca neseta omaro k zdravniku in upata, da ju dobro nagradi. Ali gospod pozabi na to. V predsobi se dečka naenkrat spopadeta, tako da zdravnik priskoči, vprašajoč, kaj je povod pretepu. — „Tone je podarjen denar za-se spravil“, kriči prvi. — „Ni res, France ga ima“, tuli drugi. — „Nobeden nima prav“, pravi zdravnik, „precej naredim konec prepiru“. In vsakemu podari dvajset krajcarjev.

* Bolte: „Lekše, tvoje hlače so pa tebi prekratke“. — Lekše: „O ne, ti se motiš Bolte, hlače mi niso prekratke, so le noge predolge.“

* A: „Kaj pa svinja na sosedovem dvorišču tako neznansko cvili?“ — B: „Ker jo koljejo; mar naj zdaj vriska!“

še cele luže krvi. Pomorščaki so radostno pozdravljali admirala, in nihče ne bi mislil, da so ti možje ravnokar ušli smrti iz peklenškega ognja.

V Mandžuriji je bilo dalj časa vse mirno, sovražnika si nista upala spopasti se. V zadnjem trenutku pa je došla vesela vest o veliki bitki pri Ljaojanu, kjer je bil Kuroki poražen. Objavljamo dobesedne brzojavke, ki jih prinaša „Slovenec“ z dne 27. avgusta: Ljaojan, 26. avgusta. Pri veliki bitki je bila danes japonska armada pod Kurokijem poražena. — Berolin, 27. avgusta. „Lokal-Anzeiger“ poroča z dne 26. t. m.: Včeraj je bila vzhodno od Ljaojana huda bitka. Tri divizije Kurokijeve so napadle Ruse. Kurokijeva armada je poražena. Rusi so uničili 32 topov. Pokazalo se je, da je rusko topništvo japonsko daleč nadkriljevalo. — Berolin, 27. avgusta. 34 vrst vzhodno od Ljaojana se je začela bitka. Ruski topovi so povzročili Japoncem ogromne izgube. — Poroča se, da hiti 30.000 Japoncev na pomoč japonski armadi pri Ljaojanu.

Dopisi.

Velikovec. (Visoki gost.) Dne 26. avgusta ob 4. uri popoldne došel je semkaj nadzorovat deželno-bramborska polka št. 3 (Gradeč) in št. 27 (Ljubljana), ki bivata zdaj povodom vojaških vaj tukaj in v okolici, nadpoveljnik deželne brambe, nadvojvoda Rainer in je bil po okr. glavarju Klebel-u in podžupanu, poslancu Gratzhoferju sprejet. Nastanil se je v gostilni Lesnak. Drugi dan potem je bila velika vojaška vaja blizu Št. Jakoba, občina Št. Peter; ob 2. uri popoldne vršil se je obed, katerega so se udeležili: okr. glavar Klebel, poslanec Gratzhofer, feldmaršallajtnant pl. Lačer in drugi višji vojaški dostojanstveniki. Ob 7. uri zvečer se je nadvojvoda zopet vrnil nazaj na Dunaj.

Velikovec. (Veteranec umrl.) Dne 22. avgusta je tukajšnje veteransko društvo sprejelo k zadnjemu počitku prvega svojega rednega člana, pekovskega mojstra g. Janeza Falkana, ki je umrl tukaj po dolgem bolehanju, star še le 64 let.

Mohlčice. (Kazen liberalnega široko-ustneža.) Znana je še vsem bralcem „Mira“ strastna gonja mohliških liberalcev za nemško petje in nemške pridige. Zdelo se je, kakor bi bili že zmagovali. Toda „človek obrača, Bog pa obrne“. Naenkrat je udarilo v njihove vrste. Zvestega pristaša te liberalne stranke in „štajercijanca“ je doletela zaslužena kazen. Cerkveni kijucar Fr. Pintar p. d. Šulen je namreč dolžil bivšega provizorja v Mohličah, g. J. Dobrovca in organista g. Vavtičarja, da sta oropala cerkveno blagajno za 400 kron. Slednja sta tožila. Ko je toženec videl, da bo občno kaznovan, je prosil za poravnano, kar se je tudi zgodilo pod tem pogojem, da mora javno pred domačo cerkvijo po očitni božji službi preklicati svojo neutemeljeno obdolžitev (kar se je storilo dne 14. avgusta) in poravnati sodnijske stroške 110 kron. Za to blamažo se naj Šulen zahvali svojem liberalnemu mišljenju.

Gabrije. (Letina.) Kakor nam je kazala pomlad, biti bi moralo letos prav dobro leto. Žita, travniki itd. vse je prav lepo zelenelo, ter tako obetalo že z naprej prav dobro poplačati kmetov trud. Toda človek obrača, Bog obrne; prišla je, kakor že znano, binkoštno soboto huda toča, katera je malone vse uničila. Tej toči sledila je potem huda suša, katera je rastlinski rasti mnogo škodovala. Namesto prepotrebne dežja prišla je dne 20. avgusta okoli 3/4 11. ure po noči zopet huda nevihta. Bliskalo in grmelo je, da je bilo strah in groza. Toča se je vsula, da je bilo še v nedeljo zjutraj na mnogih krajih prav dosti. Ta toča uničila je še ajdo ter mnogo škodovala ovsu in travnikom. Sedaj imamo zopet deževje in mrzlo je kakor že pozno v jeseni. Treba bi bilo, da bi se po toči poškodovanim posestnikom opustil ali vsaj zmanjšal zemljiški davek. Bog daj, da bi bilo drugo leto boljše.

Pliberk. (Strašna nesreča.) V nedeljo dne 21. avgusta vzame 20letni pastir Aleš Halej puško in se vleže z njo v senco. Za puško se je kmalu začel zanimati njegov 13letni stričnik Gr. Potočnik. Ta vzdigne puško, in ker je bila cev namerjena na bližnje osebe, so ga svarili z besedami: „Proč puško!“ Omenjeni pastir hoče dečku puško vzeti, pri tem se slednja sproži in zadene 6letnega Jožefa Grmadnika, kateri se je zadet od 7 špirov mrtev zgrudil. Zraven nesrečnega strelca je bila njegova sestra, ki je bila tudi zadeta; kliče na pomoč je še letela do hišnih vrat. Tam se je zgrudila in v kratkem je tudi ta izdihnila. — Stariši, pazite na mladino!

Vogrče. (Slovensko ne zna.) V naši šoli molí naš mladi g. učitelj s popolnoma slovenskimi otroci nemški Očenaš. Načelnik krajnega šolskega sveta ga je opozoril, češ, da se v Vogrčah molí le slovensko. Učitelj mu odgovori: „Bog tudi nemško razume.“ Na to mu načelnik odvrne: „Vem, da Bog vse jezike razume, a naši otroci ne.“ Je pač

klavern ta odgovor g. učitelja. Isto mu tudi mi moremo reči, da Bog tudi slovensko razume, njemu ni treba spraševati vogrških otrok, kako se reče „Briefträger“ slovensko.

Črna. (Smrt.) Dne 15. avgusta zjutraj so tužno zadoneli naši zvonovi, oznanjajoč nam žalostno in pretresljivo novico, da nam je pobrala nemila smrt s svojo kruto roko zopet enega izmed naše sredine. Vsemogočni Bog je poklical k sebi po daljši in mučni bolezni, previdnega s svetimi zakramenti za umirajoče, 59letnega vzglednega gostilničarja Fr. Mlinarja p. d. Drofelnika. Bil je značajan mož katoliškega prepričanja, iskren rodoljub in skrben oče. Tudi za župnijsko cerkev je pokojnik mnogo žrtvoval. Kako je bil rajni priljubljen in veljaven mož, to je pokazal veličasten pogreb dne 17. avgusta. Sprevod je vodil domači č. g. župnik, ob asistenci č. g. Fr. Božiča, župnega upravitelja v Javorju. Ob grobu rajnega je čast. g. župnik, zahvaljujoč se za obilno udeležbo, hvalil rajnega lepo in vzgledno življenje ter spodbujal navzoče k posnemanju. Pri tej priliki se je pokazalo, kako pogrešamo pri nas slovenskega pevškega društva, ki bi zapelo pokojnemu slovensko nagrobnico. Morebiti se pa vendar izpolnijo naše želje! Pokojniku pa kličemo: N. v m. p.!

Podklošter. V noči od 27. do 28. avgusta je ulomil tat — prej ko ne sta bila dva — v cerkev na Zilici pri Podkloštru. Razdjal je altar, položil tabernakelj na tla, ga odzadej s silo odprl, da bi prišel do monstrance, katero je potem na kose razlomil in vzel seboj, kar je bilo kaj vredno. Napravil je tudi precej škode na cerkveni opravi. V tisti noči je tudi ulomil v kapelo sv. Križa pri Podkloštru, s silo iztrgal mrežo iz kapelice sv. Antona na potu v Peče in postavil podobo svetnika na cesto. Iz sv. razpela pri Pečah je odtrgal Kristusovo podobo. Prej ko ne bodo poskušali svoje tatinsko delo tudi drugod. Pozor!

Št. Lenart pri sedmih studenih. (Ogenj.) Dne 22. avgusta je pri nas začelo biti plat zvona. Na Ločilu se je črn dim visoko proti nebu vzpenjal. Šentlenartski in tudi sosedni ognjegasci so hiteli na pomoč. Hitro se je zbralo tudi mnogo drugih ljudi, ki so vsi branili in gasili. Šoštarjevega skednja, ki je začel goreti, niso mogli več obraniti, a obranili so vsaj že na pol gorečo zraven stoječo Šoštarjevo kočjo. Ker je potok le kakih sto metrov od Šoštarja, se je požrtvovalnim gasilcem posrečilo, da so s štirimi šentlenartskimi in tremi sosednimi brizgalnicami vsaj sosedne hiše obvarovali. Posebna hvala gre vsem gasilcem, ker so obranili tudi že gorečo kočjo Šoštarjevo. Če bi se slednje ne bilo posrečilo rešiti, bila bi velika nevarnost za celo vas. Na kak način da je začelo goreti, še ni znano; nekateri sumničijo otroke, drugi pa mislijo na hudobno roko. Bog nas varuj ognja! — Letina je pri nas le komaj srednje dobra. Belega žita je skoraj polovico manj, kakor smo še v začetku julija upali. Sirk, ajda in krompir nam dajejo še upanje. Sadja je le malo lepega, večinoma je črvido ali pa krastavo in trdo.

Slov. Plajberg. (Nemškutarji in vraže.) Da so naši nemčurji res napredni, kaže sledeči dogodek. Na Veliko Gospojnico je v gostilni pri L. naš občinski svetovalec in naročnik nemškutarskega „Štajerca“, razkladal svojo modrost, ter se hudoval na tukajšnjega narodnjaka, češ, da mu je „zacopr“ da so mu volí ohromeli, in če bi si le-ta s „copernijo“ ne pomagal, bi bil že davno pri kraju. Ko mu je zraven sedeči gost ugovarjal, zakaj take reči in neumnosti veruje, češ vrah ni nikjer in tudi naš narodnjak ni vrah, se je občinski svetovalec tako razjezil, da je začel pretep ter omenjenega gosta precej našeškal, rekoč, ti si ravno tak, saj sta si v sorodu. Pameten človek mora le pomilovati naše nemškutarje, ker verujejo tako srednjeveško budalost, in to tako napredni občinski svetovalec, kaj šele drugi manj inteligentni nemškutarji. Naša liberalna „inteligenca“ je pač lahko ponosna na takega pristaša. Od klerikalne stranke boš težko dobil še kakega pastirja, ki bi imel tako prazno vero. In vendar imajo nas za mračnjake, sami so pa napredni. Bo pač treba v kratkem zopet občinskih volitev, zato je treba postavljati naše v slabo luč, če prav se kateri s tem sam osmeši. — Pred leti ustanovljen in potem spavajoči „Kriegerverein“ se je zopet oživil. Ker tukaj ni „fajerbera“, je to nekako nadomestilo, da se bodo vsaj tukaj člani navduševali za nemčurski „hajl“.

Novičar.

Na Koroškem.

Jubilejna procesija bo šla dne 8. sept. t. l. iz Celovca v Gosposveto k priljubljeni koroški božji poti. Procesijo bodo vodil Nj. ekselencen veleč. knez in škof sam. Odhod procesije bo iz stolnice; pred odhodom se bo darovala v stolnici sv. maša z blagoslovom ob 5. uri zjutraj. Skupen sprejem se vrši v Gospisveti ob 3/4 8. uri, nato bo pridiga in

slovesna sv. maša. Udeležite se v obilnem številu procesije!

„Pododbor krščanske socijalne zveze za Koroško“ prosi uljudno, da društva, katera so že vzprejela vprašalno polo, isto kar mogoče najhitreje izpolnijo ter jo pošljejo tajniku (g. J. Maierhofer, Gozdanje, p. Vrba); društva pa, katera tekom tedna niso še dobila omenjene pole, pa naj to takoj naznanijo tajništvu. — Za „pododbor“: J. Maierhofer, tajnik.

Odbor „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ nujno prosi vse one gospode, katerim so se razposlale vprašalne pole, da jih kakor hitro mogoče izpolnijo in vpošljejo, da bo moglo društvo na podlagi teh uspešno delovati.

Strašno se nas bojijo. Že zadnji „Mir“ je omenil, s kakim trepetom zasledujejo Nemci naj-novejše naše narodno gibanje. Če le po slovensko kihnejo, pa so že vsi nemški časopisi namazani s strahom in trepetom pred to ubogo in majhno pešico koroških Slovencev. Čisto so se zbegani posebno radi mladeniškega gibanja in organizacije. Slovenski mladeniči, le na noge, saj vidite, kako se vas bojijo! Kaj bi imeli naši ljubi sosedi opraviti, kaj po časopisih mazati, če bi ne bilo teh ubogih Slovencev? Če je že sedaj takšna bojazen pred nami, ko smo se šele začeli gibati, kaj šele bo, kadar bomo jih začeli hrustati —!

Duhovske zadeve. V zadnjem tednu se je udeleževalo duhovnih vaj v „Marijanišcu“ 43 č. gg. duhovnikov. — Dosedanji ravnatelj tukajšnjega bogoslovskega semenišča, č. g. R. Ludewig, pride v Inomost za špirituala — njegov naslednik je č. g. Kristijan Kiehl, dosedaj rektor v Kalksburgu pri Dunaju. — Premembe v tukajšnjem kapucinskem samostanu. Prestavljeni so: V. o. Žiga Wagner kot gvardijan v Muravo; o. Viljem Ebenberger v Irđning; o. Kamil Požar v Švanberg. V Celovec pridejo: o. Angel Sattler kot vikar; o. Anselm Eberhard, kot katehet in o. Lovrenc Novak.

Osebnostna vest. V pokoj je šel c. kr. komisar Volbenk pl. Rainer Harbach.

Celovec in okolica. Dne 23. avgusta so peljali iz Poreč bolnega Jurija Vale-ta, bivšega vrtnarja, v tukajšnjo bolnišnico; toda že med potjo je v Vogličah umrl. — Za bodoče šolsko leto bodo ustanovili v Celovcu šolo celovski licejum. Za kateheta hočejo imeti pristnega Nemca. Seveda, ker Slovenci ne znajo nemški! — Pod voz je prišel na Žihpoljah J. Poder, hlapec pri Dietrichu iz Celovca. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico. — Med Dunajem in Celovcem se odpre s 1. oktobrom telefonska zveza. — G. dr. Janko Breje je zlicital hodiški občinski lov, ki so ga poprej imeli Celovčani (družba „Weidmannsheil“). Bravo! — Nadzorovat je prišel Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Rainer tukajšnji deželnoobrambeni pešpolk št. 4.

Beljak in okolica. Pogorela je dne 22. avg. posestniku Šusterju pri Beljaku hiša in gospodarsko poslopje z vozovi. — V beljaški vojašnici se je vstrelil lovec J. Wiener iz strahu pred pretečo kaznijo. — Beljaška žandarmerijska postaja se pomnoži za enega moža. — Okrajni glavar beljaški, deželne vlade svetnik g. J. Schuster, se je povrnil s počitnic.

Zilska in Kanalska dolina. Pri Pontablju je strela ubila nekega tamošnjega posestnika pred njegovo hišo. — Pogorela je shramba za vozove Mariji Zwitter v Medgorjah pri Vratih; škoda je 1200 kron. Zažgali so otroci. — Bivšega šmohorskega notarja Haas-a bo nadomestoval začasno podklosterski g. notar Ign. Huth. Uradni dan bo vsako soboto. — Pri Žabnicah je vlak povozil eno govedo posestnika Jerneja Ojcingerja. — V Lipaljavasi je poskušala dne 21. avgusta novo ustanovljena požarna bramba svojo brizgalnico. Navzoč je bil iz Celovca zvezin načelnik g. Berger.

Rožna dolina. Dne 20. avgusta so zaprli v Rožeku železniškega delavca M. Cvetkoviča iz Slavonije radi ropanja. — V Podrožici je zopet jedna deklica postala žrtev strupenih jagod (volčjih črešenj). — Dva vojaka 17. pešpolka sta se klatila po Rožni dolini in beračila, dokler nista našla pota čez Karavanke. — Zopet so se topli delavci v Podrožici z noži, tri so težko ranjene odnesli. — V Borovljah se je poštnima uradnicama odločno prepovedalo s slovenskimi strankami slovenski govoriti. Da bi se le tudi to prepovedalo, da ne smeta sprejemati slovenskega denarja. Nemci, vas še čaka maščevanje!

Podjunska dolina. Pliberški učitelj Vinař (njegova mati še menda dobro nemški ne zna) prebira slovenskim in nemškim otrokom nemškounacionalne liste v šoli. Daleč smo že prišli. Kdaj se bodo ljudem oči odprle? — V Spodnjem Dravogradu se je vstrelil železniški asistent Streitz. — V Vogrečah hočejo imeti šolske oblasti na tamošnji šoli dvojezičen napis. Do sedaj je bil edino pravi samoslovenski. Kedar bodo imele vse utrakvistične

šole dvojezične napise, potem bo tak upravičen tudi v Vogrečah.

Razno. Pod vlak je šla pri Snidacherju stanujoča gosačica Ivana Stiefler v Lipi pri Kapli na Grobniškem polju. Bila je na mestu mrtva. — Sladkor se podraži za 4 vinarje kilo. — Zadnji teden smo imeli slabo vreme. Toplota je znatno padla in Karavanke so bile s snegom pobeljene.

Po slovenskih deželah.

Otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je sklenila v odborovi seji dne 10. avgusta t. l., da še letos prične graditi svoj lastni šolski dom za otroški vrtec na Savi pri Jesenicah. Skrb za izvršitev tega sklepa je družbeni odbor poveril odborniku prof. dr. Ivanu Svetini, bivajočemu sedaj na počitnicah v Žirovnici na Gorenjskem. — Važnost Jesenic v narodnem oziru je znana. Poleg tega pa bo otroški vrtec na Savi pri Jesenicah, ki bo imel dva oddelka, jako dobrodelna naprava za mnogoštevilne otroke tamošnjih večinoma revnih tovarniških delavcev. Že je prejela družba sv. Cirila in Metoda lepih darov posebej za „Jeseniški vrtec“, za kar se blagim darovateljem iskreno zahvaljuje. — A ker bo nova zgradba zahtevala precejšnjo svoto, kakoršne bi družba s svojimi rednimi dohodki ne zmogla, in za katero dosedanja darovi še nikakor ne zadostujejo, obrača se družbeni odbor ob tem svojem za ves slovenski narod vелеvažnem podjetju — brez sile sicer, vendar pa z zaupno prošnjo do vseh zavednih Slovencev, naj pomagajo družbi izvršiti to podjetje tako, da ji ne bo treba v to svrhu delati dolgov, ki bi jo ovirali v njenem rednem delovanju. Darovi, namenjeni posebej za „Jeseniški vrtec“ naj se pošiljajo v poštinski dobi (po poštnih nakaznicah) na naslov: Profesor dr. Iv. Svetina v Žirovnici na Gorenjskem. Ako pregledujemo imenik pokroviteljev družbe sv. Cirila in Metoda v družbenem koledarju, čitamo tu mnogo imen slovenskih rodoljubov, ki nikakor niso bolj imoviti nego mnogi drugi, ki se doslej še ne nahajajo v tem imeniku. Naj bi poslednji porabili to priliko v to, da z veledušnim darom (200 kron) za „Jeseniški vrtec“, katera svota se lahko plačuje tudi polagoma — v več obrokih, postanejo pokrovitelji družbe sv. Cirila in Metoda. Kdor pošlje 20 kron, postane ustanovnik. Oboji naj se hkrati izrazijo, h kateri podružnici naj jih prištejemo kot pokrovitelje ali ustanovnike. Dobrodošli pa so tudi manjši darovi, ker „zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača“, ali — če ne palača, pa vsaj lično in primerno zavetišče za našo slovensko dečo. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani dne 18. avgusta 1904.

Tajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bode poslovalo odslej redno vsak dan, izvzemši nedelji in praznikov, od 3. do 6. ure popoldne v družbini sobi v „Narodnem domu“. To se naznanja s pristavkom, da se prodaja tam tudi „narodni kolek“.

Zanimanje za sadno razstavo v Radovljici narašča od dne do dne. Vse kaže, da bo ta razstava ena najlepših v naši domovini. Ker pa je najbrže še mnogo sadjarjev, kateri bi radi razstavili svoje sadje in sadne izdelke, prosimo osnovni odbor sadne razstave vse one gg. župane, ki to še niso po svojih občinah dali razglasiti na udeležbo, naj blagovole to nemudoma storiti in naj gredo na roko sadjerejem pri sestavljanju in odpošiljanju sadja. Dajte priliko našim sadjarjem, da postanejo deležni odlikovanja, ki jim bode v bodrilo za napredek in v trajen lep spomin. Vsakdo, ki ima kolikaj lepo sadje, naj razstavi!

Strašen umor. V Kamnici pri Mariboru so našli dne 23. avgusta čisto golo žensko truplo, umorjeno z nožem. Obleka je bila v bližini raztrošena. Umorjena je 35letna kuharica Antonija Pozeb, morilec pa 31letni dninar Anton Majcen.

Po drugih slovanskih deželah.

V Tešinu in Opavi v Šleziji je odredila vlada, da se ustanove prepotrebne poljske in češke vsporednice na tamošnjih moških učiteljskih. Nemci so kakor po navadi zagnali strašen hrup radi te opravičene „mrvice“, katero je privoščila vlada Slovanom. Celu Beljačani so si šli v svojo dolžnost, da so protestirali zoper vsporednice. Kaj jih vendar briga daljna Šlezija? Da taki so naši nemški in nemškutarski „prijatelji“, ki hočejo z nami v miru živeti! Kdaj pa bo vlada prišla do prepričanja, da so tudi v Celovcu in Mariboru potrebne slovenske vsporednice?

Krst v Petrogradu. Dne 24. avgusta je bil krščen v cerkvi Pavlova dvora veliki knez prestolonaslednik na ime Aleksij; krstno ceremonijo je naznanilo 300 streliv iz topov.

Zabajkalska železnica je bila dne 28. avgusta slovesno otvorjena. Vsak dan je delalo po 8 do 10 tisoč delavcev. Stala je 53,600.000 rubljev. (173,684.000 kron); ima 19 predorov, 10 vijaduktov

in 189 mostov. To je velikansko delo, ki dela vso čast bratskim Rusom.

Križem sveta.

Cesar je ukazal, da veliki manevri na Češkem izostanejo in da se orožne vaje v raznih krajih nehajo z 31. avgustom. Moštvo se naj vrne po najkrajših potih v garnizije, rezervisti se naj čimprej odpusté.

Svarilo za izseljevanje v Ameriko. Ministerstvu za notranje zadeve je došlo obvestilo, da Amerika točasno zelo strogo izvršuje postave za naseljevanje. Amerikanska vlada podžri vsakega, ki dojde v njujorško luko, ki je sicer namenjen v notranje ozemlje zjedinjenih držav, pa se ne more izkazati, da ima 10 dolarjev premoženja. Pridržanega pošljejo zopet v Evropo, če na ta ali oni način ne dobi zahtevanih 10 dolarjev. Sprejmejo ga le takrat, če došlec dokaže, da mu je zagotovljen sprejem pri svoji družini, ki je bila že pred njim v Ameriki.

V Perziji se je pojavila kolera. Umrlo je že nad 200.000 ljudi, od teh samo v Teheranu (glavnem mestu) 30.000, to je 5% vsega prebivalstva.

V Hobokenu, v predmestju Novega Jorka, so gorele vse petrolejske shrambe. Ponesrečilo se je 6 delavcev. Štirje so popolnoma zgoreli. Vagoni s petrolejem so v ognju. Žgorelo je že do 28.000 sodov petroleja.

Na Švicarskem se je ponesrečil v hribih na gori Šantis 21letni risar Schwendman iz Št. Galna. — Na isti gori so našli dne 19. avg. truplo ponesrečenega slikarja Friederika Astona iz Ljubljane.

Oklic!

Dne 8. avgusta je bil v trgu Šmohor strašen požar. Kljub napornemu delovanju požarnih bramb ni bilo mogoče ognja omejiti in je bil njegova žrtva celi srednji trg z javnimi poslopji vred. Škoda se ceni na 900.000 kron, a zavarovalnica znaša le 450.000 kron. Z ozirom na to velikansko škodo in hudo stisko prebivalcev tega trga, ki so tudi v pretekli jeseni veliko trpeli vsled povodenj, je moja dolžnost, da se obračam znova na milodarnost, do katere smo se v zadnjih letih vsled raznih uim tolikrat obrnili, in uvedem splošno pobiranje po celi kronovini Koroški. Darovi se sprejemajo pri c. kr. političnih oblastih prve instance in c. kr. deželni vladi.

V Celovcu, dne 18. avgusta 1904.

C. kr. deželni predsednik:

Robert pl. Hein.

Razglas.

o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Meseca oktobra se odpre sedmi tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se želé učiti nemškega jezika, dobé v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K. ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbé v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.)

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;

5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim naložé, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo

do 15. septembra t. l.

glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. julija 1904.

Izvrsten okus kave dosežete s primežanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorec dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljani mesečno.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Vabilo.

Izobraževalno društvo „Kot“ v št. Jakobu v Rožu vabi na shod v nedeljo dne 4. septembra 1904, ob 5. uri popoldne, v Velikivasi pri Boštelju. Vspored: Po nagovoru g. načelnika: Razgovor o naši šoli, petje, taboranje, igra. K obilni udeležbi vabi odbor.

Loterijske številke od 27. avgusta 1904.

Gradec 80 43 82 33 63

Dunaj 51 49 60 33 10

Listnica uredništva.

Več dopisov in novic smo radi pomanjkanja prostora morali odložiti do prihodnjic.

NAZNANILA.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 15. oktobra t. l. Plačila 16 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Naznanilo.

Št.-Jakobska posojilnica v Rožu naznanja, da od 5. septembra do obecnega zbora ne uraduje.

M. Ražun, načelnik.

Slovenska gospodinja!

Zavedaj se svojega rodu ter zahtevaj vselej in povsod cikorijo Cirilovo, torej slovensko, katera je najboljša in v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Kovačnica

z orodjem in z vodno močjo se dá na več let v najem. Zraven je tudi lepo stanovanje z dvema izbama in kuhinjo. — Več pové posestnik Jurij Praper p. d. Enci v Možici pri Pliberku na Koroškem.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Naznanjam uljudno, da je ravno izšel mo

novi veliki cenik, ki obsega čez 600 podob, in katerega razpošiljam **zastonj in poštne prosto**. Ker razpošiljam svoje blago po celem svetu, je to dokaz, da je isto res fino, da so cene nizke in postrežba pošena. Naj se zatorej vsak zanesljivo obrne do moje trdke.

Z velespoštovanjem

H. Suttner,

urar in zalagatelj c. kr. avstrijskih uradnikov v Kranju (Krainburg).

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinozdravniki, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da holan konj kmalu ozdravi, med tem ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vztrajni za najtežjo vožnjo. — **Prah za krave in govedo** stori isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — **Prah za svinje** je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kedar svinje nočejo žreti, pri grizi itd. Svinje postanejo debele in se pridno redé. — **Prah za perutnino** se primeša h hrani za kokoši, purane, rače, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatlje 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 vin. franko. Manj kot 3 škatlje se ne razpošilja. Dobiva se samo:

Mestna lekarna v Zagrebu, Markov trg št. 103, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči. Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadno drevje z natanko namereno petrolevo mešanico,

svetilnice na aceten, da se ulové leteči hrošči,

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

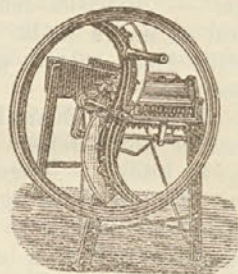
zbiralnike (trierje), mlatilnice, vitale (gepel) i. dt.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ, II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastonj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

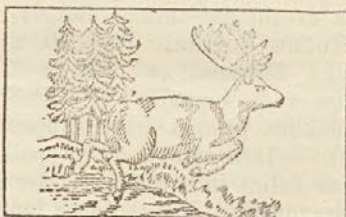

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Dobiva se povsod!

Varstvena znamka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spletu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.